

Overlegorgaan van HBO-scholen
met een accountancy-opleiding

Voorzitter Landelijke Examens
Posthbo

LANDELIJK EXAMEN

Audit & Assurance B

Samenstellers : De vakcommissie Audit en Assurance

Datum: 9 januari 2015

Tijd: 13.30 – 16.30 uur

- * **Dit examen bestaat uit 5 genummerde pagina's inclusief voorblad. Controleer dit !**
- * **Toegestane hulpmiddelen:**
  - Handleiding Regelgeving Accountancy editie 2014
  - VGBA met toelichting per 1 januari 2014
  - ViO met toelichting per 1 januari 2014
  - Eenvoudige, niet programmeerbare, rekenmachine
- * **Motiveer steeds uw antwoorden !**
Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend!
- * **Een indicatie voor de puntenverdeling is als volgt:**

vraag 1	10 punten
vraag 2	20 punten
vraag 3	30 punten
vraag 4	20 punten
vraag 5	<u>20 punten</u>

Totaal: 100 punten

Veel succes!

De Groene Kas BV

De Groene Kas BV is een kwekerij in het zuiden van het land die uitsluitend komkommers en bolchrysanten kweekt en verkoopt. Rusland is een belangrijke afzetmarkt voor De Groene Kas BV. Door de specialisatie in bolchrysanten en komkommers is De Groene Kas BV in staat om een constant hoge kwaliteit te leveren. De Groene Kas BV is opgericht door Johannes Wessels en na zijn overlijden zijn de aandelen in het bezit gekomen van zijn kinderen (2 dochters en een zoon, ieder voor een derde). De zoon, Jan Wessels, is algemeen directeur van het bedrijf. De dochters zijn uitsluitend aandeelhouder en verrichten geen operationele activiteiten binnen De Groene Kas BV. Het bedrijf is in hoge mate gefinancierd door een bank en enkele particuliere investeerders.

Het kweken van de bolchrysanten en komkommers vindt van stek tot eindproduct plaats in één kassencomplex. Om het arbeidsproces efficiënt en effectief te laten verlopen is het bedrijf voorzien van de nieuwste technieken waaronder een steksteekmachine en een inhoesrobot (die de bolchrysanten en komkommers in plastic verpakt). Het kassencomplex heeft een vaste capaciteit kweekbedden. Het kweekplan is zo opgesteld dat in principe steeds na het oogsten van de volgroeide gewassen, nieuwe stekken worden geplant. Hierdoor is het kassencomplex steeds gevuld met chrysanten en komkommers in verschillende gewasstadia en is het mogelijk het hele jaar door te leveren. Het kassencomplex kan na enige aanpassingen ook geschikt worden gemaakt voor andere gewassen. Na de oogst worden de chrysanten en komkommers in plastic verpakt en gaan ze naar de koelcel in de kelder. Hiervandaan worden ze met eigen vervoer naar de veiling getransporteerd.

Sinds augustus 2014 heeft Rusland, als tegenmaatregel voor de handelssancties van de Europese Unie, een importverbod ingesteld van een jaar voor land- en tuinbouwproducten uit de Europese Unie. Ook Nederlandse kwekers zoals De Groene Kas BV worden hierdoor getroffen. Naast de algehele daling van de veilingprijzen, valt voor De Groene Kas BV een groot deel van de omzet weg. Door lobby's van de belangenvereniging voor glastuinbouw, LTO Glaskracht, is per 1 september 2014 een compensatieregeling van kracht voor getroffen kwekers. De kwekers krijgen een vergoeding ter hoogte van een derde van de gederfde omzet en de doorlopende kosten (vaste kosten die niet op korte termijn kunnen worden stopgezet) voor een periode van 3 maanden. In deze 3 maanden zullen de kwekers nieuwe markten moeten zien te bereiken om hun producten te verkopen of zich gaan richten op andere gewassen. De Groene Kas BV kiest voor het laatste. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de compensatieregeling van het Ministerie van Land- en Tuinbouw en het indienen van een schadeopstelling zijn:

- De (maximale) compensatie bedraagt een derde van de gederfde omzet land- en tuinbouwproducten en de doorlopende kosten in de periode van 1 september 2014 – 30 november 2014, voor zover sprake is van een omzetsdaling die wordt veroorzaakt door het wegvallen van Russische omzet in die periode.
- De compensatieregeling geldt alleen voor groenten en fruit. Siergewassen vallen niet onder deze regeling.
- De gewassen moeten aantoonbaar zijn vernietigd en mogen niet via andere kanalen zijn doorverkocht aan Rusland.
- De schade dient te worden aangemeld bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) vóór 15 september 2014.
- De schadeopstelling moet worden voorzien van een assurancerapport van een accountant.
- De schadeopstelling met assurancerapport moet zijn ingediend voor 31 januari 2015.

Accountant Fleur is huisaccountant van De Groene Kas BV. Aan haar is gevraagd om de schadeopstelling te voorzien van een assurancerapport. De Groene Kas BV is niet controleplichtig, maar de directie laat elk jaar de jaarrekening vrijwillig controleren ten behoeve van de aandeelhouders, particuliere investeerders en de bank. De jaarrekening over 2013 is in juni 2014 voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

De administrateur heeft ten behoeve van de schadeopstelling een resultatenrekening per maand opgesteld over 2014. Bij de opstelling van de schadeberekening heeft hij gebruik gemaakt van de prognose voor 2014 die eind 2013 is opgesteld.

Bijlage 1: Prognose per maand 2014 De Groene Kas BV

Bijlage 2: Resultatenrekening per maand 2014 De Groene Kas BV

Bijlage 3: Schadeopstelling De Groene Kas BV

Vraag 1

- a. Geef de beroepsethische overwegingen die accountant Fleur dient te maken bij de aanvaarding van de opdracht inzake de schadeopstelling.
- b. Geef een beschouwing over het type onderzoek, de van toepassing zijnde NV-COS, de tendenties, de tolerantie en de mate van zekerheid in de rapportering over de schadeopstelling.

Vraag 2

Verricht een cijferbeoordeling op de in de bijlagen opgenomen cijferoverzichten en schadeopstelling in het kader van het onderzoek van de schadeopstelling. Geef naast de bevindingen ook gemotiveerd aan welke aanvullende controle-informatie benodigd is.

Vraag 3

Beschrijf de overige (in aanvulling op vraag 2) werkzaamheden die accountant Fleur verricht voor de controle van de schadeopstelling (zie bijlage 3).

Vraag 4

In januari 2015, tijdens de controle van de transportkosten in het kader van het onderzoek naar de schadeopstelling, ontdekt accountant Fleur dat een deel van de als gedeclareerde omzet gedeclareerde komkommers, via Turkije aan Russische afnemers is verkocht. Deze komkommeroogst is als vernietigd verantwoord in de administratie van De Groene Kas BV.

- a. Geef aan hoe de accountant zal handelen ten aanzien van deze bevinding bij het onderzoek van de schadeopstelling.
- b. In de conclusie van het assurancerapport naar aanleiding van het onderzoek van de schadeopstelling heeft accountant Fleur de volgende zinsnede opgenomen: '...in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming is ..'. Leg uit wat het woord 'materieel' betekent in dit kader.
- c. Welke bewoordingen moet de accountant in haar conclusie in het assurancerapport gebruiken als zij een afwijking heeft geconstateerd van materieel belang in de schadeopstelling?

Inleiding op Vraag 5

De Groene Kas BV heeft in 2014 subsidie aangevraagd voor een nieuwe energiezuinige verwarmingsinstallatie. Deze subsidie kan alleen worden verkregen als voor 1 april 2015 een berekening van de gemiddelde kg CO₂-uitstoot per m² kasoppervlakte over 2014 kan worden overlegd met betrekking tot gas en elektraverbruik. Deze berekening dient voorzien te zijn van een rapportage van een accountant waarin een redelijke mate van zekerheid wordt gegeven. De gemiddelde kg CO₂-uitstoot per m² over 2014 mag volgens de subsidieregeling niet boven de norm van 200 kg CO₂-uitstoot per m² uitkomen. De administrateur van de Groene Kas BV heeft de volgende opstelling gemaakt. De gebruikte conversiefactoren komen uit de Guidelines for Defra Greenhouse Gas Conversion Factors for Company Reporting en International Energy Agency (IEA) zoals voorgeschreven in de subsidieregeling. Gelukkig komt de totale gemiddelde kg CO₂-uitstoot per m² kasoppervlakte net onder de norm uit. Directeur Jan Wessels heeft accountant Fleur gevraagd de controle uit te voeren en hierover te rapporteren.

Gemiddelde kg CO₂-uitstoot per m² kasoppervlakte De Groene Kas BV over 2014:

Aantal emission sources die uitstoot veroorzaken: de verwarming en het elektriciteitsverbruik (lampen, robots, machines ed) in de kassen.

Aantal kWh elektriciteit x conversiefactor = kg CO ₂ -uitstoot elektriciteitsverbruik kassen:	320.000 kwh x 0.479 = 153.280 kg
Aantal m ³ gas x conversiefactor = kg CO ₂ -uitstoot gasverbruik kassen:	190.000 m ³ x 1,825 = 346.750 kg
Totaal kg CO ₂ -uitstoot gedeeld door totaal m ² kasoppervlakte:	500.030/ 2.600 = 192,01 kg CO ₂ -uitstoot per m ²

De conversiefactor is de norm die gehanteerd wordt bij de omrekening van verbruikte kWh elektriciteit en m³ gas naar kg CO₂-uitstoot en deze is ontleend aan de Guidelines for Defra Greenhouse Gas Conversion Factors for Company Reporting en International Energy Agency (IEA) zoals voorgeschreven in de subsidieregeling.

Vraag 5

- Geef een analyse van de opdracht. Besteed daarbij aandacht aan de van toepassing zijnde NV-COS, de specifieke tendenties, de tolerantie en de vorm van rapportering door de accountant.
- Beschrijf de controle van de opstelling Gemiddelde kg CO₂-uitstoot per m² kasoppervlakte De Groene Kas BV 2014 door accountant Fleur.

Bijlage 1: Prognose per maand 2014 De Groene Kas BV												
x 1.000 euro												
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
omzet komkommers	375	380	385	440	395	400	405	410	465	420	425	430
omzet bolchrysanten	375	380	385	440	395	400	405	410	465	420	425	430
total omzet	750	760	770	880	790	800	810	820	930	840	850	860
personeelskosten	240	244	248	252	256	260	264	300	270	274	278	282
huisvestingskosten	140	140	140	100	80	80	80	80	100	160	160	160
afschrijvingen	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
overige bedrijfskosten	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65
verkoopkosten	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52
brutowinst	225	228	231	374	297	300	303	274	391	234	237	240
rentelasten	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62
winst voor belasting	185	186	187	328	249	250	251	220	335	176	177	178
belastingen	37	37	37	66	50	50	50	44	67	35	35	36
nettowinst	148	149	150	262	199	200	201	176	268	141	142	142

Bijlage 2: Resultatenrekening per maand 2014 De Groene Kas BV												
x 1.000 euro												
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
omzet komkommers	380	397	390	447	420	425	450	529	0	0	0	0
omzet bolchrysanten	388	392	411	467	403	424	340	321	458	492	501	680
omzet overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0	184	196	199
totale omzet	768	789	801	914	823	849	790	850	458	676	697	879
personeelskosten	243	250	258	265	271	278	295	291	260	253	255	255
huisvestingskosten	138	140	139	85	80	75	70	72	68	180	180	180
afschrijvingen	51	50	51	50	51	50	51	50	80	80	80	80
overige bedrijfskosten	64	60	65	58	58	63	65	80	90	100	105	105
verkoopkosten	29	35	40	32	38	41	33	69	74	83	85	85
brutowinst	143	254	248	424	325	342	276	288	-114	-20	-8	174
rentelasten	40	44	48	52	56	60	64	68	72	76	80	80
winst voor belasting	103	210	200	372	269	282	212	220	-186	-96	-88	94
belastingen	22	42	40	74	54	56	42	44	-37	-19	-18	19
nettowinst	81	168	160	298	215	226	170	176	-149	-77	-70	75

Bijlage 3 Schadeopstelling De Groene Kas BV					
x 1.000 euro					
	september	oktober	november	december	totaal
geprognosticeerde totale omzet	930	840	850	860	3.480
werkelijke omzet bolchrysanten	-458	-492	-501	-680	-2.131
Gederfde omzet komkommers	472	348	349	180	1.349
Doorlopende kosten	549	616	623	630	2.418
Totaal					5.898
Te declareren: Een derde deel					1.966

De doorlopende kosten betreffen : personeelskosten, huisvestingskosten, afschrijvingen, overige bedrijfskosten en rentelast